

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

www.thebestcenter.com;

www.facebook.com/bestcentergroup

เจ้าหน้าที่

คู่มือเตรียมสอบ

ประเมินราคาทรัพย์สิน

กรมบังคับคดี

ประกอบด้วย

- ความรู้เกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์ที่ดินและการกำหนดราคาประเมิน ทุนทรัพย์ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- ความรู้เกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์ห้องชุดและการกำหนดราคาประเมิน ทุนทรัพย์ห้องชุด ตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมิน ราคาทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคา ประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538
- ความรู้เกี่ยวกับหลักสถิติเบื้องต้น
- ความรู้เกี่ยวกับการประเมินค่าทรัพย์สินเบื้องต้น เช่น กระบวนการ ประเมินค่าทรัพย์สินตามมาตรฐานสากล/หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับมูลค่า ทรัพย์สิน/องค์ประกอบและปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน หลักการวิเคราะห์มูลค่าทรัพย์สิน/วิธีการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สิน พ.ศ.2557

เปิดติวครบวงจร
ทุกหน่วยงานสอบ และติวทางไปรษณีย์
ติดต่อ 02-3186868, 02-3141492

ศูนย์รวมคู่มือเตรียมสอบและแนวข้อสอบ
มีวางจำหน่ายตามศูนย์หนังสือทั่วประเทศ
หรือ www.thebestcenter.com
E-book download
ติดต่อไลน์ Line ID : @thebestcenter

260.-

**คู่มือเตรียมสอบ
เจ้าหน้าที่ประเมินราคาทรัพย์สิน
กรมบังคับคดี**

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 260.

คำนำ

คู่มือเตรียมสอบสำหรับ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประเมินราคาทรัพย์สิน กรมบังคับคดี เล่มนี้ โดยทางสถาบัน THE BEST CENTER และคณะได้เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ดังนั้นทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการเนื้อหา พ.ร.บ. ระเบียบและเจาะแนวข้อสอบเพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมบังคับคดี	1
➤ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497	4
★ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 15 พ.ศ. 2562	51
➤ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522	63
★ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. อาคารชุด พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 4 พ.ศ. 2551	92
➤ ระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ. 2535 และ ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538	100
★ แนวข้อสอบ ระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ. 2535 และ ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538	107
➤ ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์ พ.ศ. 2557	109
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถิติ	117
➤ ความรู้ด้านประเมินราคาทรัพย์สิน	185
➤ วิธีการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน	195
➤ หลักการทั่วไปที่ใช้สำหรับการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน	206
➤ การประเมินทรัพย์สินตามมาตรฐานสากล	220
★ แนวข้อสอบหลักสถิติเบื้องต้น	224
★ แนวข้อสอบ เหตุการณ์ปัจจุบัน เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม	237
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	244

ความรู้เกี่ยวกับกรมบังคับคดี

➤ ประวัติกรมบังคับคดี

เดิมงานของกรมบังคับคดีมีที่มาจากหน่วยงานราชการระดับกองในสำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม 2 กอง คือ กองบังคับคดีแพ่ง และ กองบังคับคดีล้มละลาย จนกระทั่งปี พ.ศ.2517 สมัยรัฐบาล ฯพณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านเกิดคิด ตีความที่ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดความสำคัญขงทั้งสองกองดังกล่าว ประกอบกับงานบังคับคดีแพ่งและงานบังคับคดีล้มละลายเพิ่มขึ้นมาก หน่วยงานที่จัดไว้เดิมเดิมไม่เหมาะสมกับงานที่นับวันจะเพิ่มทวีปริมาณมากขึ้นทุกๆ ปี

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย งานเกี่ยวกับการวางทรัพย์ได้ขยายอำนาจหน้าที่ที่พระราชทานจักร รวมทั้งงานชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือ นิติบุคคลตามคำสั่งศาล ได้ดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถชำนาญ ในหน้าที่ได้ป็น ไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รัฐบาลจึงได้ขอพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2517 ให้ยกฐานะกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลาย รวมจัดตั้งขึ้นเป็น กรมบังคับคดีอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม แล้วได้ตราพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารงานบางส่วนของสำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2517 โดยให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนเกี่ยวกับกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลาย รวมทั้งให้ โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับกองบังคับคดีแพ่งและกองบังคับคดีล้มละลายไปเป็นของกรมบังคับคดี และนอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ได้แก่ สำนักงานวางทรัพย์กลางและงานขานุญาตศาลากร เพื่อชี้ขาด ถึงข้อพิพาทเกี่ยวกับการวางทรัพย์ภูมิภาคขึ้น รวม 9 ภาค กรมบังคับคดีจึงมีอำนาจหน้าที่บังคับคดีแพ่งและคดีล้มละลาย ตลอดจนวางทรัพย์ทั่วประเทศ แล้วเริ่มดำเนินการในฐานะเป็นกรมบังคับคดีนับแต่นั้นเป็นต้นมา

➤ วิสัยทัศน์

บังคับคดีด้วยความเป็นธรรม มุ่งสู่องค์กรชั้นนำในระดับสากล บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพ

กรมบังคับคดีมุ่งปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ อย่างเท่าเทียมกัน มีกระบวนการงานการบังคับคดี การบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสากล สร้างการยอมรับทั้งในประเทศและในระดับสากล มีมาตรฐานการให้บริการ ทั้งในส่วนของการกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ลักษณะรูปแบบการให้บริการ คุณลักษณะของผู้ให้บริการ สามารถตอบสนองของความต้องการและความสะดวกสบายของประชาชน สร้างความประทับใจให้กับประชาชน

➤ พันธกิจ

1. ให้บริการด้านการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระบัญชีการวางทรัพย์ และการไกล่เกลี่ยภายหลังคำพิพากษา อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สมอบภาพ เป็นธรรมและตรวจสอบได้
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนางานบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระบัญชีการวางทรัพย์และการไกล่เกลี่ยภายหลังคำพิพากษา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งพัฒนาระบบงาน

สนับสนุนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

- 3.พัฒนากฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีให้ทันสมัยและเป็นมาตรฐานสากล
- 4.ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อนำแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการบังคับคดีมาพัฒนาการดำเนินงานบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพ
- 5.พัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการ
- 6.พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญมีจิตสำนึกในการบริการอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมและยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการปฏิบัติงาน
- 7.พัฒนาเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือด้านการบังคับคดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 8.เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายการบังคับคดี การวางทรัพย์ การไถ่ถอนคดีภายหลังคำพิพากษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่ประชาชน ได้เข้าใจอย่างทั่วถึง

➢ คำนิยามร่วม

"I AM LED"

- I คือ Integrity หมายถึง มีความซื่อสัตย์
- A คือ Accountability หมายถึง มีความรับผิดชอบ
- M คือ Management หมายถึง การบริหารจัดการ
- L คือ Learning หมายถึง การเรียนรู้ตลอดเวลา
- E คือ Excellence หมายถึง มีความเป็นเลิศ
- D คือ Digital หมายถึง การใช้เทคโนโลยี

➢ วัฒนธรรมองค์กร

“บริการด้วยรอยยิ้ม บริหารด้วยหลักการ บริบาลด้วยหลักธรรม”

➢ เป้าหมายการให้บริการ

“ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้รับบริการด้าน การบังคับคดี การ ไถ่ถอนคดี และการวางทรัพย์ อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม”

➢ ตัวชี้วัด / คำเป้าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าทรัพย์สินที่ผลักดันชดเชยจากกระบวนการบังคับคดี

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจ / ร้อยมัน ในการเข้ารับบริการของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีต่อกระบวนการบังคับคดี การไถ่ถอนคดี และการวางทรัพย์

พระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๔๕๑

ภูมิพลชุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๑

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลชุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรที่จะประกาศใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร ตั้งคํ่าไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.
๒๔๕๑"

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
คํ่าไป

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายที่ดินความที่ตราไว้คํ่าท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเป็น
กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นคํ่าไป

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติชกของชั่วคราว ซึ่งประกาศเปลี่ยนนามพระราชบัญญัติ เมื่อรัตนโกสิน
ทรศก ๑๒๔ เป็นพระราชบัญญัติชกโฉนดของ

(๒) พระราชบัญญัติการชกโฉนดที่ดิน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(๓) พระราชบัญญัติชกโฉนดที่ดิน ฉบับที่ ๒

(๔) พระราชบัญญัติชกโฉนดที่ดิน ฉบับที่ ๓

(๕) พระราชบัญญัติแก้ไขความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการชกโฉนดที่ดิน ร.ศ.
๑๒๔

(๖) พระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
พุทธศักราช ๒๔๔๘

(๗) พระราชบัญญัติชกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๔๘

^๑ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๑/ตอนที่ ๕๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๑ พฤษภาคม ๒๔๕๑

(๘) พระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๑๘

(๙) พระราชบัญญัติควบคุมการ ได้มาซึ่งที่ดินโดยทำนุส่วนและบริบทจำกัด เพื่อค้าหรือ
พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๑๐) พระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๑๖

(๑๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับ
ขสังหาริมทรัพย์ อัดบประมาณกฎหมายแห่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๑๖

(๑๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับ
ขสังหาริมทรัพย์ อัดบประมาณกฎหมายแห่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๑๓) พระราชบัญญัติที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว พุทธศักราช ๒๕๑๖

(๑๔) พระราชบัญญัติที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓ และ

(๑๕) บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมาย
ที่ดิน หรือซึ่งมีหรือจัดชอบบทแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๕ ให้ผู้ที่ได้รับครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดิน
ใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินของตนต่อพนักงาน
ทะเบียนที่ดินในวันนับแต่วันที่ดินพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คพหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

วรรคสอง (ยกเลิก)

การแจ้งการครอบครองความในมาตรานี้ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่
ประการใด

มาตรา ๖ บุคคลที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่
พระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๑๘ ใช้บังคับ และได้รับ โฉนดที่ดินดังกล่าว ให้มีสิทธิ
ขอรับ โฉนดที่ดินตามบทแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับบุคคลที่ครอบครองที่ดินตั้งแต่วันที่
พระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๑๘ ใช้บังคับเป็นต้นมา และก่อนวันที่ประมวล
กฎหมายที่ดินใช้บังคับ ถ้าไม่ดำเนินการให้ขอรับด้วยกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น การขอโฉนดที่ดินให้
เป็น ไปคพหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยกฎกระทรวง และให้พระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖)
พุทธศักราช ๒๕๑๘ คงใช้บังคับต่อไป

มาตรา ๗ ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ขบของไว้แล้วตามพระราชบัญญัติชก โฉนดที่ดิน (ฉบับที่
๖) พุทธศักราช ๒๕๑๘ และยังมีได้รับคำรับรองว่า ได้ทำประโยชน์แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้
ถือว่าผู้ได้รับอนุญาต ยังมีสิทธิที่จะมาขอคำรับรองจากนายอำเภอได้จนกว่าจะครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
นับจากวันสิ้นสุดวลาแห่งการขบของคพ พระราชบัญญัติดังกล่าว

^{๑๔} มาตรา ๕ วรรคสอง ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ พุทธศักราช ๒๕๑๘

ในกรณีที่ระยะเวลาแห่งการจับ ของคดีกล่าวในวรรคแรกสิ้นสุดลง ก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ที่ดินใช้บังคับ หากปรากฏว่าการทำประโยชน์จากที่ดินที่ได้รับอนุญาต ให้จับของอยู่ในสภาพที่จะพึงขอคำ รับรองว่า ได้ทำประโยชน์ดังกล่าวแล้วได้ ให้ยื่นคำขอชำนายชำนาญพิเศษขอรับรองเสียภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าที่ดินนั้นปลดจากการ จับของวันนั้นนายชำนาญ ได้มีคำสั่งผ่อนผัน ให้มีการจดทะเบียน

มาตรา ๘ การพิจารณาว่าที่ดินได้ทำประโยชน์แล้วหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ที่ดินที่ได้รับอนุญาต ให้จับ ของ แต่ยังไม่ได้รับคำรับรองจากนายชำนาญว่า ได้ทำประโยชน์แล้ว ผู้ได้รับอนุญาต จะ โอน ไปไม่ได้วันแต่จะตกทอดโดยทางมรดก

มาตรา ๙ ที่ดินที่ได้รับคำรับรองจากนายชำนาญว่า ได้ทำประโยชน์แล้ว ให้โอนกันได้

มาตรา ๑๐ ที่ดินซึ่งได้หวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ค้ำจุนพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๙๘ หรือตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนวันที่ ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับให้คงเป็นที่หวงห้ามต่อไป

มาตรา ๑๑ ในเขตท้องที่ซึ่งได้ขอโอนคดีของและตราของที่ดินว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว" ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้คงไว้ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการนั้นเฉพาะในส่วน ที่บัญญัติถึง วิธีการรังวัดและการขอหนังสือสำคัญดังกล่าวข้างต้นต่อไป จนกว่าจะได้ขอโอนคดีที่ดินตามประมวลกฎหมาย ที่ดินแล้ว

มาตรา ๑๒ บุคคลใด จะได้มาซึ่งที่ดิน โด เมื่อสัญญาจะซื้อ จะขาย หรือสัญญาเช่าซื้อซึ่ง ได้ กระทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้จดแจ้งสัญญานั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๑ แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้มีการซื้อขาย ไปตามสัญญาเช่าซื้อว่านั้น ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้เช่าซื้อหรือ ผู้เช่าซื้อ มีสิทธิ ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ บุคคลใด ได้ขายฝากที่ดินไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าได้ทำการไต่ ถอนที่ดินนั้น เมื่อประมวลกฎหมายที่ดิน ได้ใช้บังคับแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ ประมวลกฎหมายที่ดิน ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ บุคคลใด ได้ดำเนินการขอจับของที่ดิน ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้รับอนุญาต ให้ขายฝากมีอำนาจดำเนินการค้ำจุนแห่งพระราชบัญญัติ ขอโอนที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๙๘ ต่อไปจนถึงที่สุดได้

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ ประมวลกฎหมายที่ดิน และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานที่ดินและพนักงานเจ้าหน้าที่กับขอ กฎกระทรวงเพื่อ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และประมวลกฎหมายที่ดิน

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ประมวลกฎหมายที่ดิน

หมวด ๑

บทบัญญัติทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

"ที่ดิน" หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

"สิทธิในที่ดิน" หมายความว่า กรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงสิทธิครอบครองด้วย

"ใบจอง" หมายความว่า หนังสือแสดงการขอรับสิทธิครอบครองที่ดินชั่วคราว

"หนังสือรับรองการทำประโยชน์" หมายความว่า หนังสือรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว

"ใบไต่สวน" หมายความว่า หนังสือแสดงการสอบสวนเพื่อขอโฉนดที่ดิน และให้หมายความรวมถึงใบนำด้วย

"โฉนดที่ดิน" หมายความว่า หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และให้หมายความรวมถึงโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว"

"การรังวัด" หมายความว่า การรังวัดปีนซด และทำนซด จด หรือคำนวณการรังวัด เพื่อให้เกิดทราบที่คั่งแถมซดที่ดิน หรือทราบที่คั่งแถมนี้ซดที่ซดที่ดิน

"การทำที่ดิน"^๒(ยกเลิก)

"ทบวงการเมือง"^๓ หมายความว่า

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ

^๒ บทตรา ๑ นิยามคำว่า "การทำให้ที่ดิน" ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๓ บทตรา ๑ นิยามคำว่า "ทบวงการเมือง" แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๖

“คณะกรรมการ”^{๒๑} หมายความว่า คณะกรรมการจัดที่ดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายนี้ และพนักงานอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมที่ดิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน และตามประมวลกฎหมายนี้

มาตรา ๒ ที่ดินซึ่งมีได้สละเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ

มาตรา ๓ บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

(๒) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิครอบครองสืบไปและให้คุ้มครองตลอดถึงผู้รับโอนด้วย

มาตรา ๕ ทวิ^{๒๒} นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินซึ่งมีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ผู้ใดมีความประสงค์จะขอคืนสิทธิในที่ดินให้แก่รัฐ ให้ยื่นคำขอขมวดคืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๖^{๒๓} นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เกินกำหนดสมควรตัดค่าไปนี้

(๑) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เกินสิบปีติดต่อกัน

(๒) สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เกินห้าปีติดต่อกัน

ให้ถือว่าคนาสนะสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือที่ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เมื่ออธิบดีได้ยื่นคำร้องต่อศาล และศาล ได้ตั้งพิพาทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายนี้ต่อไป

มาตรา ๗^{๒๔} (ยกเลิก)

^{๒๑} บทตรา ๑ บัญญัติว่า “คณะกรรมการ” บก.ให้แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

^{๒๒} บทตรา ๔ ทวิแก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๓} บทตรา ๖ บก.ให้แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๔} บทตรา ๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๘^{๒๑} บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ขริบตีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกัน ได้ตามควรแก่กรณี อันอาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอันเป็นผู้ใช้ก็ได้

ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่ได้หวงห้ามหรือสงวนไว้ค้ำจุนความดีของการของทบวงการเมืองตามกฎหมายหรือ โอนไปเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นหรือนำไปจัดเพื่อประชาชนได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าทบวงการเมือง รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน จัดหาที่ดินมาเพื่อพลเมืองใช้ร่วมกันแทนแล้ว การถอนสภาพหรือ โอนให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ แต่ถ้าพลเมืองได้มีสิทธิประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือที่ดินนั้น ได้เปลี่ยนสภาพไปจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และมิได้กลับไปเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดตามกฎหมายอื่นแล้ว การถอนสภาพให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

(๒) ที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้หวงห้ามหรือสงวนไว้ค้ำจุนความดีของการของทบวงการเมืองใด ถ้าทบวงการเมืองนั้นเลิกใช้ หรือ ไม่ค้ำจุนการหวงห้ามหรือสงวนต่อไป เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้ว คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ใช้หรือจัดหาประโยชน์ก็ได้ แต่ถ้าจะโอนต่อไปยังเอกชน ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ และถ้าจะนำไปจัดเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

การตราพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองให้มีแผนที่มีแสดงเขตที่ดินแบบท้ายพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

มาตรา ๘ ทวิ^{๒๒} ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง หรือที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันซึ่งได้ถอนสภาพตามมาตรา ๘ (๑) แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะจัดขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ก่อนที่จะจัดขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีการรังวัดทำแผนที่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งที่ประกาศการจัดขึ้นทะเบียนให้ราษฎรทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศให้ปิดในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดิน ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และในบริเวณที่ดินนั้น

การจัดขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีแผนที่แบบท้ายประกาศด้วย

มาตรา ๘ ตริ^{๒๓} ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ขริบตีอาจจัดให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเพื่อแสดงเขตได้เป็นหลักฐาน

^{๒๑} มาตรา ๘ บก.ให้แก้ไข โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๒} มาตรา ๘ ทวิ แก้ไข โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๓} มาตรา ๘ ตริ แก้ไข โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการชดเชยหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินแปลง ให้เป็นไปโดยชอบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ที่ดินคดแปลงหนึ่งแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินแปลง ของที่ดินดังกล่าวให้เป็นไปโดยชอบหลักฐานของทางราชการ

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการหมิ่นเหม่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้นุ้คนใด

(๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือรื้อถอน

(๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

(๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นเป็นอันตรายแก่ทรัพยากร ในที่ดิน

มาตรา ๘/๑^{๒๒} ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๘ เสียค่าชดเชยแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล ของการบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ยกเว้นของการบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ ตามวิธีและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้

ให้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ให้แก่ของการบริหารส่วน จังหวัดในเขตจังหวัดยะลาของค่าชดเชยแทนที่ได้รับภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับ เพื่อเป็นรายได้ของของการบริหารส่วนจังหวัด และให้ค่าชดเชยแทนส่วนที่เหลือตกเป็นรายได้ของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ในกรณีที่ที่ดินดังกล่าวไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตของของการบริหารส่วนจังหวัด ให้ค่าชดเชยแทนที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทั้งหมด

มาตรา ๑๐ ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีนุ้คนใดมีสิทธิครอบครองและมีใช้สาธารณะสมบัติของแผ่นดินอันรวมรวมไว้ประโยชน์ร่วมกันนั้น ให้ขริบที่ดินมาจัดหาผลประโยชน์ ในการจัดหาผลประโยชน์ ให้รวมถึงจัดทำที่ดินไว้ประโยชน์ได้ ซึ่งขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า และให้เช่าซื้อ

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาผลประโยชน์ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง แต่สำหรับการขาย การแลกเปลี่ยน และการให้เช่าซึ่งที่ดินซึ่งได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

การดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ควมในมาตรา นี้ให้คำนึงถึงการที่จะสงวนที่ดินไว้ให้นุ้คนรุ่นหลังด้วย

มาตรา ๑๑ การจัดหาผลประโยชน์ซึ่งที่ดินของรัฐควมโดยกฎหมายในมาตรา ก่อนมีรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองขึ้นเป็นผู้จัดหาผลประโยชน์สำหรับรัฐ หรือบำรุงท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปโดยชอบหลักฐานของทางราชการ

มาตรา ๑๒ ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีนุ้คนใดมีสิทธิครอบครอง รัฐมนตรีมีอำนาจให้สัมปทาน ให้

^{๒๒} มาตรา ๘/๑ บก.ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

หรือให้ไว้ในระยะเวลาอันจำกัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
 บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกฎหมายว่าด้วยการหมิ่นประมาทและการป่าไม้
 มาตรา ๑๑๑ เพื่อให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทแห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
 จัดตั้งสำนักงานที่ดินจังหวัดขึ้น

จังหวัดใดมีครบถ้วนที่จะตั้งที่ทำการที่ดินมากกว่าหนึ่งแห่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้ง
 สำนักงานที่ดินสาขาขึ้น โดยให้สังกัดอยู่ในสำนักงานที่ดินจังหวัด

การจัดตั้งสำนักงานที่ดิน จังหวัดและสำนักงานที่ดินสาขาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

การจัดที่ดินเพื่อประชาชน

มาตรา ๑๕^{๒๕๖} ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการจัดที่ดิน" ประกอบด้วย
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ข้าราชการกรมการปกครอง
 ข้าราชการชลประทาน ข้าราชการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ข้าราชการนาวิกรม ข้าราชการป่าไม้ ข้าราชการ
 กรมพัฒนาที่ดิน ข้าราชการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ข้าราชการอุทยาน
 แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ข้าราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และข้าราชการสำนักงาน
 นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็น กรรมการ โดยคำนึงถึง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง
 คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการจัดการที่ดิน
 ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้าน
 เกษตร โภช โภช โภช โภช โภช หรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็น กรรมการ

ให้ข้าราชการที่ดินเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการที่ดินแต่งตั้งข้าราชการของ
 กรมที่ดินจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๕^{๒๕๖} กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งมีกำหนดสี่ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้น
 จากตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งให้ป็น กรรมการอีกครั้งก็ได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการขอซื้อจากตำแหน่งตามวรรค ๑๕ กรรมการ
 ผู้ทรงคุณวุฒิ หัน จากตำแหน่งมี

(๑) คาย

(๒) ลาออก

(๓) ค้างขาดโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ขาดจากวันหมดความผิดที่พ้นโทษ หรือความผิด ที่มี
 โทษจำคุก หรือความผิด อันได้กระทำโดยประมาท

^{๒๕๖} บพพร ๑๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๒๕๖} บพพร ๑๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๖๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ชดเชยจากตำแหน่ง

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งตามความนี้ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการแทน กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนนี้ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เสมือนทำกำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ คือ มีกรรมการมาประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งจึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๒ ในเมื่อประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการสืบค้นกันขึ้นของเป็นประธาน

มาตรา ๑๓ การลงมติวินิจฉัยข้อปัญหานั้น ให้ถือตามเสียงข้างมากเป็นประเพณี กรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมของกมส.เสียงเพิ่มขึ้นได้เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐^{๒๖} ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ที่ควบคุมการจัดที่ดินรพ. ประมวลกฎหมายนี้ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแผนทางการจัดที่ดิน เพื่อให้ประชาชนมีที่ดินสำหรับอยู่อาศัยและหาเลี้ยงชีพตามสมควรแก่สภาพและสขส.ท้องถิ่น นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๒) วางแผนการถือครองที่ดินในการจัดที่ดิน

(๓) สงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐซึ่งมีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองเพื่อ ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๔) กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดที่ดิน การชดเชยจ.ที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือเพิกถอนการอื่นตามประมวลกฎหมายนี้

(๕) ปฏิบัติการขึ้นโฉนด ที่ประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือค.พ.ที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

ระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีดำเนินการควบคุมมติของคณะกรรมการ และมีอำนาจมอบหมายให้ทบวงการเมืองที่เกี่ยวข้องดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับการจัดที่ดินได้ และถ้าสามารถทำได้ ให้ทบวงการเมืองที่เกี่ยวข้องปฏิบัติกรให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมายไปนั้น โดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้เจ้าพนักงานของทบวงการเมืองชำนานมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้

^{๒๖} บทตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ในการมอบอำนาจให้ทบทวนการมีของสำนักงานการค้ำประกันในวรรคก่อน รัฐมนตรีจะให้ทบวง
การมีของสำนักงานนั้นมีเงินในงบประมาณของกรมที่ดิน ไปใช้จ่ายค้ำประกันรายการในงบประมาณแผนกรมที่ดินก็ได้

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดที่ดิน
และให้ส่งเอกสารหลักฐานหรือสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้องของประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

(๒) เข้าไปยังสถานที่หรือที่ดินของทบวงการมีของ องค์การของรัฐหรือเอกชนเพื่อตรวจสอบ
เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดที่ดิน และให้มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริง เรียกเอกสารหลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่
เกี่ยวข้อง จากบุคคลที่อยู่ในสถานที่หรือที่ดินนั้น มาตรวจพิจารณาได้ความความจำเป็น ในการนี้ บุคคลนั้น
ว่านั่นคือให้ความสะดวกแก่คณะกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ความสมควร

มาตรา ๒๓ ในการใช้อำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้า
พนักงานของทบวงการมีของซึ่งมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ความความในมาตรา ๒๑ ต้องมี
บัตรประจำตัว และแสดงแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๔ ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ความความในประมวล
กฎหมายนี้ เป็นเจ้าพนักงานความความหมายในกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๒๕ ^{๒๒} เมื่อประโยชน์ในการจัดที่ดินหรือการสำรวจความอุดมสมบูรณ์ของดิน
คณะกรรมการจะจัดให้มีการสำรวจที่ดินก็ได้

เมื่อเป็นการสมควรจะสำรวจที่ดินในท้องที่ใด ให้คณะกรรมการประกาศท้องที่นั้นเป็นเขต
สำรวจที่ดินในราชกิจจานุเบกษา และให้ปิดประกาศนั้น ณ ที่ว่าการอำเภอและบ้านกำนัน ในตำบลที่อยู่ในเขต
สำรวจ ประกาศของคณะกรรมการดังกล่าวให้มีผลที่ประเมินผลที่ดินที่กำหนดให้ปันผลสำรวจที่ดินไว้ท้าย
ประกาศด้วย แผนดังกล่าวนี้ให้ถือว่าเป็นส่วนแห่งประกาศ

มาตรา ๒๖ ภายในเขตสำรวจที่ดินความความในมาตรา ๒๕ ให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้
ครอบครองที่ดินซึ่งอยู่ในเขตสำรวจที่ดิน มีหน้าที่

(๑) แจ้งค้ำประกันพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด
ประกาศกำหนด คำนวณและวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง ในกรณีเช่นนี้จะจัดให้บุคคลอื่นแจ้งแทนก็ได้

(๒) นำหรือ จัด ให้บุคคลอื่นนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไปชี้เขตที่ดินซึ่งตนมีสิทธิหรือครอบครองอยู่
ในเมื่อได้รับคำบอกกล่าวจากพนักงานเจ้าหน้าที่ล่วงหน้าเป็นเวลานานสมควร

(๓) ส่งหรือ รับรองการสำรวจที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่ความที่ป็นจริง ในการนี้ที่จัดให้บุคคล
อื่นนำชี้เขตที่ดินให้บุคคลอื่นนำชี้เขตที่ดินเป็นผู้ส่งหรือ รับรองการสำรวจที่ดินแทน

มาตรา ๒๗ นอกจากที่ดินที่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐนำไป จัดความกฎหมายอื่นแล้ว

^{๒๒} มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

อธิบดีมีอำนาจจัดที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองไว้สำหรับดูแลพื้นที่ซึ่งอยู่อาศัย และทำมาหากินอย่างอื่นได้ ทั้งนี้ ค้ำชงเป็นไปด วยระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดซึ่งให้รวมถึงรายการดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) จำนวนที่ดินที่จะแบ่งให้ครอบครอง
- (๒) หลักเกณฑ์สอบสวนคดีกับผู้เข้าครอบครอง
- (๓) วิธีที่ผู้เข้าครอบครองพึงปฏิบัติ
- (๔) หลักเกณฑ์การขอใช้ทุนที่ได้ลงไปในพื้นที่นั้น และการเรียกค่าธรรมเนียมนายอย่าง
- (๕) กิจการที่จำเป็นสำหรับการจัดแบ่งที่ดิน

ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขของคณะกรรมการ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๒๖๖ ทวิ^{๒๖๖} ในกรณีที่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินหรือผู้ซึ่งได้ครอบครอง

และทำประโยชน์ในที่ดินค้ำชงจากบุคคลดังกล่าว ได้ยื่นคำร้องขอผ่อนผันการแจ้งการครอบครองตาม พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ ก่อนวันที่ประกาศของคณะกรรมการปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ และผู้ว่าราชการจังหวัดยังไม่ได้มีคำสั่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการให้เสร็จสิ้นโดยไม่ชักช้า แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้นที่จะใช้สิทธิตามมาตรา ๒๖๙ ครี แห่งประมวลกฎหมายนี้

มาตรา ๒๖๖ ตริ^{๒๖๖} เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประกาศกำหนดท้องที่และวันเริ่มต้นของการ ดำรงความมาตรา ๕๘ วรรคสอง ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้ บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีได้แจ้งการครอบครองตามความมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ หรือผู้ซึ่งขอคำสั่งผ่อนผันจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๒๖๙ ทวิ แต่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้นคิดค่าชดเชยจนถึงวันทำการสำรวจจริงวัดหรือพิสูจน์สอบสวน ถ้า ประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินนั้น ให้แจ้งการครอบครองที่ดินค้ำชงเจ้าหน้าที่ที่ดิน ณ ที่ดินนั้นตั้งอยู่ภายใน กำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ ถ้ามิได้แจ้งการครอบครองภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แต่ได้มานำ หรือส่งค้ำชงตามหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจจริงวัดความวันและเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด ให้ถือว่ายังประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินนั้น

เมื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้ หมายค้ำชงรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินค้ำชงมาจากการบุคคลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๖๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่ช่วยเหลือในการดำเนินการ กิจการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วรายงานคณะกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖๙ ในการดำเนินการตามความในมาตรา ๒๖๙ ที่ดินที่ได้รับมาโดยบทแห่งประมวล

^{๒๖๖} มาตรา ๒๖๖ ทวิ เค้นเค้นโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ อนุบัญญัติพุทธศักราช ๒๕๑๖

^{๒๖๗} มาตรา ๒๖๙ ตริ บกเ้นเค้นโดยพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒๖๖ เค้นเค้นโดย ประมวลกฎหมาย ขัดแย้ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

กฎหมายนี้ตั้งอยู่ในท้องที่ใด ให้จัดให้บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่นั้น ได้รับ ไร่ชื้อ ไร่แลกเปลี่ยน หรือ ไร่เช่าชื้อก่อน ค่อมมีผู้มีที่ดินเหลืออยู่ จึงให้จัดให้บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่อื่น ได้รับ ไร่ชื้อ ไร่แลกเปลี่ยน หรือ ไร่เช่าชื้อต่อไป

มาตรา ๑๐^{๒๖} เมื่อได้จัดให้บุคคลเข้าครอบครองที่ดินรายใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอใบของให้ใบปิ่นหลักฐานก่อน และมีใบปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า บุคคลที่ได้จัดให้เข้าครอบครองที่ดินได้ทำประโยชน์ที่ดิน และทั้งได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยครบถ้วนแล้ว ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้โดยเร็ว

มาตรา ๑๑^{๒๗} โฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ได้ขอคืนนี้ของมาจากใบของตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดมาซึ่งสิทธิในที่ดินดังกล่าวโฉนดที่ดินนั้น ให้แก่ผู้อื่นในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณีที่ได้ขอคืนใบของในหรือหลังวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ห้ามโอนภายในกำหนดสิบปีนับแต่วัน ได้รับ โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(๒) ถ้าเป็นกรณีที่ได้ขอคืนใบของก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เฉพาะที่รัฐให้การช่วยเหลือในด้านการปลูกไม้และอื่น ๆ เนื่องจากการจัดที่ดิน ห้ามโอนภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันได้รับ โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ดินนั้นตกทอดมาหรือโอนให้แก่หน่วยงานของรัฐของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งของราชการของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติ หรือ โอนให้แก่สหกรณ์หรือราชการนี้ โดยได้รับข้อนุมัติจากนายทะเบียนสหกรณ์

ภายในกำหนดเวลาห้ามโอนตามวรรคหนึ่ง ที่ดินนั้นไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๒ บุคคลใดเข้าครอบครองที่ดินค่อมมีแห่งบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของคณะกรรมการ ข้าราชการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นชื้อไปจากที่ดินนั้นได้ และนับตั้งแต่วันได้รับคำสั่ง ให้บุคคลนั้นขาดสิทธิอันจะพึงได้ตามระเบียบ ข้อบังคับทั้งหลายตามที่

ถ้าบุคคลนั้น ไม่พอใจคำสั่งดังกล่าวในวรรคก่อน ก็มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วัน ได้รับคำสั่ง แต่ถ้าวุฒันครมีได้วินิจฉัยสั่งการภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ให้ถือว่ารัฐมนตรีสั่งให้มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นต่อไป แต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขของคณะกรรมการควบคุม

คำสั่งของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ ในเขตท้องที่ใดที่คณะกรรมการยังมีได้ประกาศเขตสำรวจที่ดินค่อมความในหมวดนี้ก็ดี หรือในกรณีที่ดินของที่ดินเป็นแปลงเล็กแปลงน้อยก็ดี ราษฎรจะขอชื้อปลูก ไร่ของที่ดินได้

^{๒๖} มาตรา ๑๐ บก.ให้แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๗} มาตรา ๑๑ บก.ให้แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

โดยปฏิบัติตามระเบียบ ขั้บังคับ ขั้กำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และมีพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตแล้ว ก้ให้ชกใน ของให้ชไป

หมวด ๓

การกำหนดสิทธิในที่ดิน

มาตรา ๓๕^{1๖๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๕^{1๖๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๖^{1๖๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๗^{1๖๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๘^{1๖๕} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๙^{1๖๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๐^{1๖๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๑^{1๖๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๒^{1๖๙} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๓^{1๗๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๔^{1๗๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๕^{1๗๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๖^{1๗๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๗^{1๗๔} (ยกเลิก)

^{1๖๑} บพรา ๓๔ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๒} บพรา ๓๕ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๓} บพรา ๓๖ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๔} บพรา ๓๗ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๕} บพรา ๓๘ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๖} บพรา ๓๙ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๗} บพรา ๔๐ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๘} บพรา ๔๑ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๖๙} บพรา ๔๒ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๗๐} บพรา ๔๓ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๗๑} บพรา ๔๔ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๗๒} บพรา ๔๕ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๗๓} บพรา ๔๖ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

^{1๗๔} บพรา ๔๗ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

มาตรา ๔๘^{๒๖๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๘^{๒๖๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๕๐ ในการที่อธิบดีใช้อำนาจจำหน่ายที่ดินตามประมวลกฎหมายนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายโดยการขาย หรือให้เจ้าหนี้ความหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้อธิบดีมีอำนาจเรียกค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินร้อยละห้าของราคาที่ดินจำหน่ายนั้น ถ้าจำหน่ายไม่ได้ภายในสองปี ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจจัดการขายที่ดินนั้นด้วยวิธีผ่อนส่งภายในสิบปี

อำนาจความแตกต่างในวรรคแรกนั้น เมื่ออธิบดีเห็นว่าเป็นการสมควรจะจัดแบ่งที่ดินขอเปลี่ยนแปลง ๆ เพื่อจำหน่ายก็ได้

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่อธิบดีจะใช้อำนาจจำหน่ายที่ดินตามประมวลกฎหมายนี้ ให้ผู้มีสิทธิในที่ดินนั้น จะพึงจำหน่ายตกลงกับพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าที่ดินแปลงใด หรือส่วนของที่ดินของตนใด จะพึงจำหน่าย ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอขอร้องให้คณะกรรมการชี้ขาด

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรจะใช้อำนาจจำหน่ายที่ดิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งไปให้ผู้มีสิทธิในที่ดินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตกลงกับผู้มีสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับราคาที่ดิน ถ้าไม่สามารถตกลงราคาที่ดินกันได้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดราคาขายสังหาริมทรัพย์โดยอนุญาโตตุลาการความหมายว่าด้วยการวางคืนของสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ราคาที่ดินที่จะพึงตกลงหรือที่จะพึงกำหนดโดยอนุญาโตตุลาการนั้น ให้ถือราคาตลาดความเป็นอยู่ในวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินทราบว่าอธิบดีจะใช้อำนาจจำหน่าย

มาตรา ๕๓ นับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบความความในมาตรา ๕๒ ให้อธิบดีมีอำนาจตรวบครองที่ดินนั้นทันที และให้ผู้มีสิทธิในที่ดิน บริวาร ผู้เช่า ผู้อาศัย และบุคคลอื่นใดที่อยู่ในที่ดินนั้น ออกจากที่ดินภายในกำหนดหนึ่งปี

ในกรณีที่มิได้ตั้งผู้เช่าที่ดินแปลงนั้นอยู่ ก็ให้ตั้งผู้เช่าขึ้นเป็นขั้นระงับไปในวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินทราบว่าอธิบดีจะใช้อำนาจจำหน่าย

มาตรา ๕๔ เมื่อมีการจำหน่ายที่ดินของผู้ใดคดหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้ โดยวิธีจำนองหรือผ่อนชำระราคา ให้อธิบดีชำระราคาที่ดินให้แก่ผู้มีสิทธิในที่ดินเป็นงวด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไปนี้

(๑) กรณีการจำหน่ายคดหมายมาตรา ๓๘ ให้ผ่อนชำระราคาที่ดินภายในห้าปี

(๒) กรณีการจำหน่ายคดหมายมาตราอื่น ให้ผ่อนชำระราคาที่ดินภายในสิบปี

สำหรับการผ่อนชำระราคาที่ดินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยร้อยละสามต่อปีของราคาที่ดินที่ค้างชำระ

^{๒๖๖} บทตรา ๔๘ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๒

^{๒๖๗} บทตรา ๔๘ ยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๒

จากศูนย์หรือผู้รับซ้าย ให้มองผู้พิทักษ์ในทิศทางเดิม

มาตรา ๕๕ ในกรณีการขายหรือให้เช่าซื้อที่ดินค.บค.ว.ในมาตรา ๕๑ ถ้าผู้ซื้อหรือผู้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาซื้อขายหรือสัญญาเช่าซื้อ แล้วแต่กรณี ให้ยกรับที่มีอำนาจเรียกที่ดินคืน ในการเรียกที่ดินคืน ให้สิทธิในที่ดินตกเป็นของกรมที่ดินในวันที่ผู้ซื้อหรือผู้เช่าซื้อได้ทราบ หรือควรจะได้ทราบถึงการเรียกที่ดินคืน

ଅଧ୍ୟାୟ ୫

การষণกนังอัมมตงอิทธิในทตัน

มาตรา ๕๖^{๒๓๑} ภายใต้บังคับมาตรา ๕๖/๑ แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการของใบของ หนังสือ
รับรองการทำประโยชน์ ใบโฉนดหรือ โฉนดที่ดิน รวมทั้งใบแทนของหนังสือดังกล่าว ให้เป็นไปดั่งที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖(๑)^{๒๔๑} การขอขโมยที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าเป็นที่ดินที่มี
 ราษฎรคิดค้ำค่าเช่าหรืออยู่โดยชอบด้วยกฎหมายของรัฐที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทาง
 อากาศ พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอให้ได้ค้ำเมื่อครบถ้วนกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่าย
 ทางอากาศฉบับที่ที่ขึ้นก่อนสุดท้ายที่ทางราชการมีอยู่แล้วว่าเป็นที่ดินที่สามารถขอขโมยที่ดินหรือหนังสือ
 รับรองการทำประโยชน์ได้ หรือตรวจสอบด้วยวิธีอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๙^{๒๒} โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้มีข้อความสำคัญ ดังต่อไปนี้ ข้อคว ข้อสอง ที่อยู่ของผู้มีสิทธิที่ดิน คำแห่งที่ดิน จำนวนพื้นที่ รูปแผนผังของที่ดินแปลงนั้นซึ่ง แสดงขอบข้างเคียงทั้งสี่ทิศ ให้ข้ามนักงานที่ดินจังหวัด ข้ามนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือข้ามนักงานที่ดิน ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้ลงลายมือชื่อ และประทับตราประจำคำแห่งของข้ามนักงานที่ดินเป็นสำคัญ กับ ให้มีสำเนาเพื่อสำหรับ ทดทะเบียนไว้ด้วย

โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทำเป็นคู่ฉบับ รวมสองฉบับมอบ ให้ผู้มีสิทธิในที่ดินฉบับหนึ่ง อีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดิน สำหรับฉบับที่เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินนั้น จะจัดทำเป็นรูปถ่ายหรือ จัดเก็บ โดยระบบมทศ โน โดอีสารตามเทศและการสื่อสารก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือเสมือนเป็นต้นฉบับ^{๓๔}

มาตรา ๕๘^{๕๔} เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้มีการชก โดนตที่ตนหรือหนึ่งสี่ยรับรองการทำ

¹ บพรา ๘๖ มกัใจเต๋นเต๋น โดยพร ระรอนิลลิตมกัใจเต๋นเต๋นประวณกรทททที่ลิต (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

¹ บารุชา ๒๖/๒ เก็บโดยพระพรหมบัณฑิตที่ไปเก็บเดินประธม วัดกษัตราธิราชที่สิบ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๒} บารุค ๓:๑๖ มกไซเห็นเส้นโลหศรรพ บัญญัติมกไซให้เส้นเส้นประวณกฏหมายที่ลึบ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

¹⁴⁴ บัณฑิต ๕๑ พรรคทอง มกัใจเห็นเงิน โฉมพระราชนัดดาจับกัใจเห็นเงินประจบถกถนอมที่จับ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๗๑} บพพรฯ ๕๘ บก. ๒๓ เก็บเงิน โดยกระทรวงพาณิชย์ บก. ๒๓ เก็บเงิน ประมวลกฎหมายที่สิบ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔